Projekt D. O. B. R. A. - interdisciplinarni pristup dokumentiranju kulturne baštine

Sanja Serhatlić

Održan prvi sastanak projektnog tima i postavljeni temelji

Na Odjelu za umjetnost i restauraciju Sveučilišta u Dubrovniku 24. studenoga održan je prvi radni sastanak projektnog tima, čime je službeno započela provedba projekta D. O. B. R. A. Projekt predstavlja interdisciplinarnu inicijativu ovog sveučilišnog Odjela usmjerenu na razvoj suvremenih modela istraživanja, dokumentiranja i očuvanja prvenstveno tekstilne i papirne baštine. Kroz povezivanje konzervatorsko-restauratorske struke, znanosti o materijalima, muzeologije i digitalnih tehnologija, projekt unapređuje stručnu praksu i potiče razvoj inovativnih edukacijskih pristupa. Poseban naglasak stavljen je na izradu prve specijalizirane mobilne aplikacije za terensku dokumentaciju kulturne baštine u Hrvatskoj, koja će omogućiti standardizirano, brzo i pouzdano prikupljanje podataka te postaviti nove temelje digitalne restauratorske prakse. Projekt obuhvaća znanstvena istraživanja, edukativne programe, participativne aktivnosti i digitalizaciju predmeta, čime doprinosi razvoju struke, jačanju suradnje među institucijama i jačanju uloge Sveučilišta u Dubrovniku u području zaštite kulturne baštine.

Strateški okvir i ciljevi projekta

Projekt D. O. B. R. A. razvijen je kao integrirana platforma koja nastoji istodobno unaprijediti znanstvena istraživanja, stručnu praksu i digitalne procese unutar konzervatorsko-restauratorske djelatnosti. U središtu projekta nalazi se težnja da se kroz interdisciplinarna istraživanja produbi razumijevanje tekstilne i papirne baštine te da se istodobno osnaže kompetencije studenata, nastavnika i stručnjaka, osobito kroz terenski rad, praktične radionice, mentorski rad i iskustvene modele poučavanja. Projekt ističe važnost povezivanja akademskog, stručnog i tehnološkog sektora kako bi se stvorila čvrsta osnova za prijenos znanja i inovativnih metoda u praksi.

D. O. B. R. A. težinom svojih aktivnosti želi potaknuti razvoj suvremenih pristupa dokumentiranju kulturne baštine, osobito kroz mobilna digitalna rješenja, ali i unaprijediti vidljivost konzervatorsko-restauratorske struke u javnosti. Svoj doprinos upotpunjuje i naglaskom na popularizaciju znanosti i jačanjem uloge Sveučilišta u Dubrovniku kao relevantnog dionika u zaštiti i valorizaciji kulturne baštine. Kroz razvoj novih alata, edukacijskih modela i standardiziranih postupaka, projekt promišlja dugoročne učinke na struku, institucije i zajednicu.

Organizacija rada i dinamika projekta

Aktivnosti projekta raspoređene su kroz pet tematskih cjelina, a svaka od njih donosi specifične pristupe i metodološke naglaske.

- Upravljanje projektom (voditeljica: izv. prof. dr. sc. Danijela Jemo)
- Vidljivost i diseminacija (voditeljica: izv. prof. art. Sanja Serhatlić)
- Edukacija i očuvanje baštine (voditelj: doc. dr. sc. Mateo Miguel Kodrič Kesovia)
- Provedba istraživanja (voditeljica: izv. prof. dr. sc. Lucia Emanuele)
- Digitalizacija (voditelj: dr. sc. tech. Toni Besjedica)

Koordinacija i nadzor provedbe dio su radnog paketa posvećenog upravljanju projektom, dok su komunikacija, javna vidljivost i stručna diseminacija objedinjene u zasebnoj cjelini posvećenoj promociji i dijeljenju rezultata. Edukacijske aktivnosti, praktične radionice, terenski rad i javna predavanja

Flyer program Uvod u modeliranje

strukturirani su unutar paketa posvećenog edukaciji i očuvanju baštine, dok su interdisciplinarna znanstvena istraživanja tekstilne i papirne građe dio radnog paketa usmjerenog na istraživački segment projekta. Razvoj i testiranje mobilne aplikacije, uspostava digitalne infrastrukture i sustavne baze podataka provode se u okviru paketa digitalizacije.

U projektu sudjeluje širok tim stručnjaka – izv. prof. dr. sc. Danijela Jemo, izv. prof. art. Sanja Serhatlić, izv. prof. dr. sc. Lucia Emanuele, doc. dr. sc. Mateo Miguel Kodrič Kesovia, dr. sc. tech. Toni Besjedica, prof. dr. sc. Sandra Uskoković, mag. educ. math. et phys.Mara Vlašić, mag. ing. des. text. Gordana Car, prof. povijesti i etnologije Barbara Margaretić, prof. dr. sc. Katarina Nina Simončič, prof. dr. sc. Sandra Flinčec Grgac i mag. ing. techn. text. Ana Palčić, čime se osigurava snažna interdisciplinarna integracija. Njihova različita područja ekspertize, od restauratorske prakse, muzeologije,

kemijskih i fizikalnih analiza, povijesti umjetnosti i pedagogije, do digitalne arhitekture sustava, baze podataka i tehnološkog razvoja, stvaraju platformu za provedbu sveobuhvatnih, međusobno povezanih aktivnosti.

Značaj mobilne aplikacije za struku

Jedan od najznačajnijih inovativnih elemenata projekta jest razvoj prve specijalizirane mobilne aplikacije namijenjene dokumentiranju kulturne baštine na terenu unutar hrvatske konzervatorsko-restauratorske prakse. Iako su pojedini digitalni alati već prisutni u drugim segmentima baštinskog sektora, standardizirana mobilna aplikacija izrađena posebno za potrebe restauratorskih terenskih i muzejskih procesa još nije razvijena. D. O. B. R. A. ovim projektom uvodi rješenje koje mijenja način prikupljanja, organiziranja i arhiviranja podataka o predmetima, stvarajući poveznicu između terenske dokumentacije, laboratorijskih analiza i muzejskih procedura.

Aplikacija će omogućiti unos podataka u stvarnom vremenu, integrirano fotografiranje i označavanje predmeta, evidentiranje oštećenja, automatsku sinkronizaciju s centraliziranom bazom te iniciranje zahtjeva za restauratorski postupak. Time se prvi put uvodi standardizirani, suvremeni digitalni model rada koji ne samo da ubrzava i olakšava dokumentacijske procese, već podiže razinu transparentnosti, dostupnosti i interoperabilnosti podataka. Ova inovacija ima potencijal dugoročno oblikovati nove prakse unutar muzejske i konzervatorsko-restauratorske struke, potičući pritom i razvoj novih edukativnih i profesionalnih standarda.

Integracija istraživanja, prakse i digitalnih metoda

Projekt se temelji na stalnom isprepletanju znanstvenih istraživanja, praktičnog rada sa zbirkama, edukacijskih aktivnosti i tehnološkog razvoja. Rad na predmetima iz muzejskih zbirki te drugim tekstilnim i papirnim zbirkama služi kao konkretna platforma za laboratorijske analize, evaluaciju materijala, razvoj edukacijskih sadržaja i testiranje digitalnih alata. Time se postiže potpuna integracija istraživačkog rada, stručne prakse i inovativnih digitalnih rješenja.

Financira Europska unija
NextGenerationEU

Za kraj

Pokretanjem projekta D. O. B. R. A. Sveučilište u Dubrovniku postavlja čvrste temelje za daljnji razvoj istraživačkih, edukacijskih i digitalnih kapaciteta u području očuvanja kulturne baštine. Prvi sastanak potvrdio je posvećenost i motiviranost interdisciplinarnog tima, kao i spremnost da se zajedničkim znanjima i iskustvima unaprijede postojeći standardi dokumentacije i konzervatorsko-restauratorske prakse. U sljedećem razdoblju uslijedit će intenzivna provedba edukativnih, istraživačkih i digitalnih aktivnosti, stvaranje novih stručnih materijala i razvoj aplikacije koja će, prvi put u domaćoj praksi, omogućiti sustavno terensko dokumentiranje kulturnih dobara. S obzirom na kombinaciju znanstvenog rada, stručne prakse i tehnoloških inovacija, D. O. B. R. A. će imati dugoročan utjecaj na struku, institucije i društvo, istovremeno pozicionirajući Sveučilište u Dubrovniku kao relevantnog i inovativnog dionika u području zaštite kulturne baštine. ■

Tim projekta D. O. B. R. A.